
Diabetes er vanlig ved abdominalt aortaaneurisme

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

MARTINE FIMREITE WILHELMSSEN

Tidsskriftet

Pasienter som innlegges for elektiv operasjon av abdominalt aortaaneurisme, bør testes for diabetes, ifølge norsk studie.

Torbjørn Bakken og Iren D. Hjellestad. Begge foto: privat

Forekomsten av diabetes øker globalt, og personer med diabetes har økt risiko for hjerte- og karsykdommer og for komplikasjoner etter kirurgi. Den norske ABANDIA-studien har som formål å undersøke sammenhengen mellom diabetes og kliniske utfall hos pasienter som opereres elektivt for abdominalt aortaaneurisme. Studien omfatter 877 pasienter som ble operert ved til sammen 11 norske sykehus i perioden 2017–20. Diabetes ble definert som HbA1c > 48 mmol/mol eller tidligere diagnostisert diabetes.

Den første artikkelen fra ABANDIA-studien er nylig publisert i tidsskriftet *Cardiovascular Diabetology* (1). Diabetes ble påvist hos 129 pasienter, dvs. hos 15 %, hvorav en firedel fikk diagnosen for første gang. Organrelaterte komplikasjoner ble registrert hos 58 pasienter (7 %), og fem pasienter døde innen 30 dager etter operasjonen. I en post hoc-analyse var diabetes ikke assosiert med organ- eller prosedyrerelaterte komplikasjoner, 30 dagers mortalitet eller økt liggetid, men pasienter med tidligere udiagnostisert diabetes syntes å ha økt risiko for organrelaterte komplikasjoner.

– Denne studien viser at mange pasienter som innlegges for elektiv kirurgi av abdominalt aortaaneurisme, har en tidligere udiagnostisert diabetes, og at dette synes å være assosiert med økt risiko for postoperative komplikasjoner, sier Morten Vetrhus og Iren D. Hjellestad, som begge er medforfattere og forskningsveiledere. De anbefaler at alle pasienter med abdominalt aortaaneurisme testes for diabetes.

Nasjonal multisenterstudie

ABANDIA-studien ble startet i 2017 av Gustav Pedersen, Torbjørn Jonung og Iren D. Hjellestad ved Haukeland universitetssjukehus i samarbeid med blant annet forskningsutvalget i Norsk karkirurgisk forening og Norsk karkirurgisk register (NORKAR). Studien er tilknyttet et ph.d.-prosjekt for Torbjørn Bakken om diabetiske komplikasjoner etter åpen og endovaskulær kirurgi av abdominalt aortaaneurisme og betydningen av diabetes for postoperativ endolekkasje. Forskningsgruppen består av leger ved alle sykehusene som deltar i studien.

REFERENCES

1. Wesche J, Bakken T, Vetrhus M et al. High proportion of undiagnosed diabetes in patients surgically treated for infrarenal abdominal aortic aneurysm: findings from the multicentre Norwegian Aortic Aneurysm and Diabetes (ABANDIA) Study. *Cardiovasc Diabetol* 2024; 23: 333. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 5. desember 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0578
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.